
Mars 2014

EU:s nya konsumentdirektiv – utvidgad ångerrätt och andra nyheter

---

Den 13 juni i år träder ny konsumentlagstiftning ikraft i Sverige. Bestämmelserna bygger på ett EU-direktiv (2011/83/EU) och rör i första hand e-handel och annan distansförsäljning, men också andra konsumentavtal omfattas av ändringarna. I denna artikel beskriver vi de viktigaste förändringarna i den nya lagstiftningen.

Det nya EU-direktivet innehåller flera viktiga ändringar jämfört med nuvarande regelverk. I Sverige införs direktivet genom nya bestämmelser i befintliga lagar, såsom distans- och hemförsäljningslagen (som dock byter namn till "lag om distansavtal och avtal utanför affärslokaler"), marknadsföringslagen och konsumentköplagen. EU:s direktiv är ett s.k. fullharmoniseringsdirektiv, vilket innebär att den svenska riksdagen i princip saknat möjlighet att ändra eller utesluta de nya bestämmelser och lagrum som framgår av direktivet. Bakgrunden kan förmodas vara den kontinuerligt ökande och gränsöverskridande e-handeln, där det är rimligt att anta att ett harmoniserat starkt konsumentskydd utgör en nödvändighet för att upprätthålla den fria rörligheten och en effektiv konsumentmarknad inom EU.

Vi beskriver här åtta av de viktigaste ändringarna i den nya lagstiftningen:

- (1) **Utvidgad ångerrätt.** Idag gäller 14 dagars ångerrätt mellan näringsidkare och konsumenter, men enbart vid s.k. distans- och hemförsäljningsavtal. Enligt den nya lagen utvidgas denna ångerrätt till att även gälla avtal som ingås "utanför affärslokaler". Med "affärslokal" avses fasta eller rörliga lokaler som näringsidkaren, antingen permanent eller säsongsvis, använder som vanlig plats för sin affärsverksamhet. Bedömningen ska enligt förarbetena ta avstamp i hur regelbunden näringsidkarens verksamhet är i den aktuella lokalen. Detta innebär att exempelvis kiosker, varubussar och fasta marknadsstånd kan vara affärslokaler, men att försäljningsställen där en näringsidkare endast under några dagar säljer sina varor eller erbjuder sina tjänster (t.ex. i en galleria eller s.k. pop-up store) typiskt sett inte utgör en affärslokal i lagens mening. Tanken bakom upplägget är att konsumenten ska ha ångerrätt vid avtal där försäljningstillfället medför ett överraskningsmoment för konsumenten (se prop. 2013/14:15 s. 73) och

---

Mars 2014
EU:s nya konsumentdirektiv – utvidgad ångerrätt och andra nyheter

konsumenten inte själv sökt upp lokalen för ett köp. Konsumenter som ingår avtal på exempelvis offentliga platser såsom gator, köpcentrum, badstränder, idrottsanläggningar och allmänna transportmedel kan alltså ha rätt till ångerrätt, under förutsättning att avtalet inte träffats i en "affärslokal".

- (2) **Nya regler för elektroniska avtal på webben.** Vissa nya regler blir aktuella för distansavtal som ingås på en webbplats. Exempelvis är konsumenten då endast skyldig att betala för en produkt om sådan betalningsförpliktelse tydliggjorts före beställningen och konsumenten uttryckligen påtagit sig att betala för produkten. Om det t.ex. finns en knapp eller liknande som konsumenten ska klicka på för att beställa en produkt så måste särskild information om betalningsskyldighet lämnas i omedelbar anslutning till knappen (se prop. 2013/14:15 s. 86-87). Bestämmelsen införs i nya 2 kap 9 § lag om distansavtal och avtal utanför affärslokaler.

En annan ny specialreglering för avtal på webben är att om näringsidkaren på sin webbplats erbjuder konsumenten möjlighet att ångra avtalet elektroniskt så måste näringsidkaren bekräfta mottagandet av sådant ångermeddelande. Denna bestämmelse förs in i nya 2 kap. 10 § lag om distansavtal och avtal utanför affärslokaler.

- (3) **Utökade informationskrav.** I den nya lagen ställs nya, mera omfattande, krav på den information som näringsidkaren måste ge konsumenten innan ett distansavtal eller avtal utanför näringsidkarens affärslokal ingås. En nyhet är också att all information måste lämnas innan avtalet ingås. Dessutom måste näringsidkaren informera konsumenten om vilken maskin- och programvara, om någon, som krävs för att använda eventuellt s.k. digitalt innehåll. Detta är ett nytt begrepp som avser data som produceras och levereras i digital form, t.ex. datorprogram, mobila appar, spel och musik (se prop. 2013/14:15 s. 43). Bestämmelsen införs i nya 2 kap. 2 § punkt 17 lag om distansavtal och avtal utanför affärslokaler.

- (4) **Avtal i affärslokal.** Nya informationskrav införs även för avtal som ingås i en affärslokal. De nya kraven innebär i korthet att näringsidkaren måste lämna information om sina kontaktuppgifter, produktens huvudsakliga egenskaper, pris och betalningsvillkor, garantier, avtalets löptid m.m. innan ett avtal med konsument ingås. Bestämmelsen införs i nya 22 a § marknadsföringslagen. I den mån t.ex. löptid för avtalet saknas (t.ex. vid momentana tjänster) kan sådan information uteslutas. Informationsskyldighet gäller inte heller om informationen framgår av sammanhanget, t.ex. om näringsidkarens namn och adress syns i lokalen eller på produkten.

Mars 2014
EU:s nya konsumentdirektiv – utvidgad ångerrätt och andra nyheter

Undantag från informationskravet vid avtal i affärslokaler har också gjorts vid "vardagliga avtal" som "fullgörs omedelbart". Med "vardagliga avtal" avser lagstiftaren t.ex. köp av dagligvaror och regelbundna klädinköp. Större inköp, såsom tv, larmanordning, läsplatta eller möbler, anses däremot inte vardagliga (prop. 2013/14:15 s. 103). Här lär det uppstå vissa praktiska gränsdragningsproblem. Med att avtalet "fullgörs omedelbart" menas att varan betalas på en gång och att konsumenten tar med sin vara ut ur butiken. De nya informationskraven har beskyllts för att medföra onödiga administrativa kostnader för näringsidkarna (se bl.a. Svensk Handels remissyttrande).

- (5) **Informationstext blir avtalsinnehåll.** Vidare införs ett förtydligande om att lagstadgad information som måste lämnas innan avtal ingås också utgör avtalsinnehåll, om parterna inte uttryckligen överenskommit om annat. Bestämmelsen kan bli viktig i praktiken eftersom den innebär att den som påstår att ett avtal avviker från lämnad informationen har en uttrycklig bevisbörda för att så är fallet.
- (6) **Tillkommande kostnader p.g.a. bristande information.** Vid utebliven eller otillräcklig information till konsumenten riskerar näringsidkaren att drabbas av sanktioner enligt marknadsföringslagen. Därutöver införs en ny bestämmelse om näringsidkaren inte informerat konsumenten om s.k. kostnader för leverans, porto eller andra tillkommande kostnader vid distansavtal eller avtal utanför näringsidkarens affärslokal. I sådana fall är nämligen konsumenten inte heller skyldig att betala för sådana tillkommande kostnader. Bestämmelsen förs in i nya 2 kap. 7 § lag om distansavtal och avtal utanför affärslokaler.
- (7) **Vägledande malldokument.** Ett lite annorlunda grepp i den nya lagstiftningen är att den även innehåller vissa malldokument som kan, men inte måste, användas för att tillämpa lagens bestämmelser. Ett första exempel är en informationstext om ångerrätt till konsumenter som finns intaget i Bilaga I A till direktivet och som en näringsidkare kan använda som utgångspunkt för sin informationstext. Exemplet är inte bindande utan näringsidkaren kan själv välja att utforma sin egen information om ångerrätt, så länge informationen uppfyller de lagstadgade kraven. Ett annat exempel på malldokument är ett standardformulär som konsumenten kan använda när han eller hon utövar sin ångerrätt. Standardformuläret är intaget i Bilaga I B till direktivet. På samma sätt som för informationstexten är formuläret inte bindande, utan konsumenten kan också välja att själv formulera sitt ångermeddelande.

Mars 2014**EU:s nya
konsumentdirektiv –
utvidgad ångerrätt
och andra nyheter**

(8) **Ändringar i konsumentköplagen.** Om inte annat följer av avtalet gäller idag att en vara ska avlämnas inom "skälig tid" från köpet (se 5 § konsumentköplagen). I den nya lagen gäller istället att varan, om inte annat följer av avtalet, ska avlämnas "utan dröjsmål" och senast 30 dagar efter det att avtalet ingicks. Om näringsidkaren önskar längre leveranstid än 30 dagar måste det särskilt avtalas med konsumenten. Därutöver ges konsumenter en uttrycklig rätt att häva ett avtal om konsumenten före avtalets ingående meddelat näringsidkaren att leverans en viss dag är av avgörande betydelse och näringsidkaren inte levererar denna dag, eller om näringsidkaren förklarat att han eller hon inte avser att leverera varan. Förtydligandet införs i 13 § konsumentköplagen.

Daniel Lundqvist,
Senior Associate / Advokat

Fredrik Gustafsson,
Associate